

010000, Нұр-Сұлтан қ., Үкімет үйі

010000, город Нур-Султан, Дом Правительства

№ _____

Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
депутаттары
(тізім бойынша)

2020 жылғы 30 қыркүйектегі
№ ДС-140 хатына

Құрметті депутаттар!

Қауіпті вирустық инфекция – «жоғары патогенді құс тұмауының» таралуына қатысты сіздердің сауалдарыңызды қарастырып, келесіні хабарлаймын.

Құстардың өлімі басталғаннан бері жағдайға тұрақты мониторинг жүргізіп, құс тұмауының таралуына жол бермеу бойынша шаралар қабылдау үшін Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрлігі жанынан Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитеті аумақтық инспекцияларының және жергілікті атқарушы органдардың ветеринария бөлімдерінің қатысуымен Жедел штаб құрылды.

Сонымен қатар, құс тұмауының таралуына жол бермеу бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстар туралы толық ақпаратты қосымшаға сәйкес жолдаймыз.

Қосымша: 10 парақта.

А. Мамин

Д.Ж. Қалиев
74-55-10

1. Эпидемияны болдырмау бойынша іс-қимыл стратегиясы Орталық уәкілетті органмен қаншалықты дұрыс және тиімді әзірленді.

Ауыл шаруашылығы министрлігінің Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитеті (бұдан әрі – АШМ, Комитет) Россельхознадзор мен Халықаралық Эпизоотиялық бюродан құстардың өлуі жөніндегі ақпаратты алғаннан кейін Ресей Федерациясының Челябин және Омбы облыстарынан 2020 жылғы 4 және 26 тамызда тиісінше Қазақстан Республикасының аумағына тірі құстар мен құс шаруашылығы өнімдерін әкелуге және транзиттеуге уақытша шектеулер енгізді.

Құстардың өлу фактілері алғаш рет анықталған кезде Комитеттің аумақтық инспекцияларының, жергілікті атқарушы органдардың ветеринария басқармаларының (бұдан әрі - ЖАО) қатысуымен АШМ жанынан жедел штаб құрылды, олар жағдайдың тұрақты мониторингін жүзеге асырады және жоғары патогенді құс тұмауының (бұдан әрі – ЖПҚТ) таралуына жол бермеу жөнінде шаралар қабылдайды.

Сондай-ақ, ағымдағы жылдың 30 қыркүйегінде төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою жөніндегі ведомствоаралық мемлекеттік комиссияның отырысы өткізілді, оның қорытындысы бойынша орталық және ЖАО республика аумағында ЖПҚТ-ның таралуына жол бермеу жөніндегі шараларды талқылап, қабылдады.

СҚО-ның 7 ауданының 24 ауылдық округінде және ШҚО, Ақмола, Павлодар, Қостанай, Қарағанды, Жамбыл облыстарының 29 ауданының 59 ауылдық округінде тірі құс және құс шаруашылығы өнімдерін шығаруға уақытша шектеулер енгізілді.

Сонымен қатар, 36 ауданның 79 елді мекенінде карантин енгізілді

СҚО, ШҚО, Ақмола, Павлодар, Жамбыл, Қарағанды және Қостанай облыстары, онда ЖПҚТ расталды.

2. Неге ветеринарлық қызметтер профилактикалық және бақылау жұмыстарын уақтылы жүргізбеді, кәсіпорындар мен жеке қосалқы шаруашылықтарда құстардың едәуір өлуіне жол берілді.

2020 жылғы 14 қазанда құс өлімі Қазақстан Республикасының СҚО, ШҚО, Ақмола, Қостанай, Қарағанды, Павлодар, Жамбыл облыстарының 40 ауданының 94 елді мекенінде тіркелді. Жалпы өлім 787 453 басты құрады, оның ішінде СҚО-да "Бескөл құс фабрикасы" ЖШС - 184 621 және "Адель Кус" ЖШС – 186 458, Қостанай облысында "Агроинтерптица" ЖШС – 391 424.

ЖПҚТ растауымен немесе оған күдікпен жеке аулалардағы құстардың өлімі 24 950 басты құрады.

Қазіргі уақытта жеке аулаларда тәуліктік өлім тіркелмеген.

Қабылданған шаралардың қорытындылары бойынша Түркістан, Ақтөбе, Қостанай, Қарағанды, Павлодар облыстары мен Шымкент қаласындағы жеке аулалардағы өлім-жітім тоқтатылды, тәулік бойынша

өлім серпіні ШҚО, СҚО, Ақмола және Жамбыл облыстарында төмендегенін көрсетеді.

Вакциналау.

Қолданыстағы тәртіпке сәйкес профилактикалық егу тек құс фабрикаларының ата-енелік табынында (табын саны 2,36 млн.басты құрайды), жеке аулаларда құс фабрикаларынан 20 км радиуста және жабайы құстардың ұшу жолында (олардың саны 980 мың басты құрайды) жүргізіледі. Осылайша, профилактикалық вакцинация шеңберінде 3,34 млн.басты вакцинациялау талап етілді, оған 2020 жылдың басында 3,37 млн. вакцина дозасы немесе қажеттіліктің 100% - ы бөлінді.

ЖПҚТ індетіне байланысты өңірлерге қосымша бөлінді

4 374 021 вакцина дозасы.

Бүгінгі таңда 7 541 849 бас егілді, оның ішінде:

- 4 394 513 – профилактикалық вакцинация шеңберінде;

- 3 147 336 – 144 ауданның 4 429 елді мекенінде

Мәжбүрлі вакцинация шеңберінде 13 облыс және Республикалық маңызы бар 3 қала.

Бүгінгі таңда ШҚО-да вакцинация толығымен аяқталды.

6 қазанда Жамбыл, Түркістан, Ақтөбе және Қарағанды облыстарына, Нұрсұлтан және Шымкент қалаларына қосымша вакцина жеткізілді, вакцинация жұмыстары жалғасуда.

3. Республика көлемінде өзінің тиімді вакцинасы шығарылады, алайда біз ішкі қажеттілікті қанағаттандыра аламыз ба? Неліктен оның бағасы импортталған аналогтардан екі есе жоғары.

Жоғары патогенді құс тұмауына қарсы вакцинаның отандық өндірушісі "биологиялық қауіпсіздік проблемалары жөніндегі ғылыми-зерттеу институты" РМК (бұдан әрі – БҚПҒЗИ) болып табылады, оның осы вакцинаға деген қажеттілігін 100% қамтамасыз ету мүмкіндігі бар.

Вакцина өндіру кезінде пайдаланылатын реактивтер мен материалдар Қазақстанда өндірілмейді және шетелден әкелінеді. Біздің республикамыздың аумағына жеткізілген кезде бағалар бірнеше есе артады.

Вакцинаның өзіндік құны туралы мәселе кез-келген өндіруші үшін ең өзекті болып табылады және БҚПҒЗИ оны азайту бойынша жұмыс жүргізуде. Ресейдегі құс тұмауына қарсы вакцинаның төмен бағасы Ресей Федерациясында БҚПҒЗИ өндірісінің көлемінен жүздеген есе үлкен көлемде вакцина шығаратын ірі өнеркәсіптік өндіріс орындарының болуымен түсіндіріледі.

БҚПҒЗИ құнын азайту үшін GMP талаптарына сәйкес келетін иммунобиологиялық препараттарды өндіру жөніндегі биофармацевтикалық зауыттың құрылысы жүргізілуде және өндірілетін биопрепараттарды өткізуден алынған барлық қаржы қаражаты өндірісті дамытуға бағытталатын болады.

4. Елдің құс фабрикалары тағамдық жұмыртқа мен еттің негізгі өндірушілері болып табылады, неге Министрлік өз мәселелерін шешуден бас тартады? Құс фабрикаларына қандай мемлекеттік қолдау көрсету жоспарланған, өйткені құс жаппай қырылған жағдайда экономикаға келтірілген зиян мөлшері алуан болуы мүмкін.

Бүгінгі таңда үш құс фабрикасында 762 503 бас өлім тіркелді, оның ішінде СҚО - да "Бескөл құс фабрикасы" ЖШС – 184 621 және "Адель Қус" ЖШС – 186 458, Қостанай облысында "Агроинтерптица" ЖШС-391 424.

Мәселен, Қостанай облысының "Агроинтерптица" құс фабрикасында жеті құс қорада желдеткіш ажыратылып, құс тұншығып қалған. Комиссия екі үйдің бос екенін және бес үйде асфиксия (тұншығу) салдарынан болған жағдай 256 040 басты құрағанын тіркеді.

"Бескөл құс фабрикасы" ЖШС құс фабрикасында қаздар бойынша есептің жоқтығы тіркелді, иесі ветеринариялық қызметке 167 157 құстың өлгені туралы мәлімдемеді және дербес кәдеге жаратуды жүргізді.

"Алекри" құс фабрикасында барған кезде бос үйлер тіркелді. Иесі өлім туралы мәлімдемеді және ветеринарлық қызметсіз дербес кәдеге жаратуды жүргізді.

Ауыл шаруашылығы министрінің 2014 жылғы 30 қазандағы №7-1/559 бұйрығымен бекітілген Жануарлардың саулығы мен адамның денсаулығына қауіп төндіретін алып қойылатын және жойылатын ауру жануарлардың, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізаттың не алып қоймай залалсыздандырылған (зарарсыздандырылған) және қайта өңделген жануарлардың, Жануарлардың саулығы мен адамның денсаулығына қауіп төндіретін жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізаттың құнын жеке және заңды тұлғаларға өтеу қағидалары мен шарттарына сәйкес Алып қойылатын және жойылатын, мынадай құжаттар жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізаттар болып табылады:

1) Жануарлардың саулығы мен адамның денсаулығына қауіп төндіретін жануарлардың жұқпалы аурулары пайда болған жағдайда тиісті аумақтың бас мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық инспекторының ұсынуы бойынша карантинді немесе шектеу іс-шараларын белгілеу туралы Жергілікті атқарушы органның (аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің) шешімі; ;

2) Жануарлардың саулығы мен адамның денсаулығына қауіп төндіретін жануарларды, жануарлардан алынатын шикізат өнімдерін міндетті түрде алып қою және жою не оларды алып қоймай міндетті түрде залалсыздандыру және қайта өңдеу қағидаларына 3 - қосымшаға сәйкес нысан бойынша Жануарлардың саулығы мен адамның денсаулығына қауіп төндіретін жануарларды, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты алып қоюға арналған акт (бұдан әрі-қағида);

3) Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Жануарлардың саулығы мен адамның денсаулығына қауіп төндіретін жануарларды, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты жою туралы акт;

4) мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылау және қадағалау объектілерін диагностикалау немесе ветеринариялық-санитариялық сараптау нәтижелері бойынша ветеринариялық зертханалар беретін сараптама актісі (сынақ хаттамасы);

5) Алып қойылатын және жойылатын ауру жануарлардың, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізаттың не Жануарлардың саулығы мен адамның

денсаулығына қауіп төндіретін, алып қоймай залалсыздандырылған (зарарсыздандырылған) және қайта өңделген жануарлардың, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізаттың орташа айлық нарықтық құнын белгілеу туралы еркін нысанда ресімделген акт;

6) Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Жануарлардың саулығы мен адамның денсаулығына қауіп төндіретін жануарларды, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты алып қою туралы қаулы;

7) ветеринариялық паспорт;

8) Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2010 жылғы 2 маусымдағы № 367 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6321 болып тіркелген) ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру жөніндегі дерекқорды қалыптастыру және жүргізу және одан үзінді көшірме беру қағидаларына сәйкес берілген ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру жөніндегі дерекқордан үзінді көшірме.

Құжаттардың толық пакетін ұсынған жағдайда құс фабрикаларының иелеріне жойылған құс құнының өтемі төленетін болады.

1. Насколько правильно и эффективно Центральным уполномоченным органом выработана Стратегия действий по недопущению эпидемии.

Комитетом ветеринарного контроля и надзора Министерства сельского хозяйства (далее – МСХ, Комитет), после получения информации по падежу птиц от Россельхознадзора и Международного эпизоотического бюро, были введены временные ограничения на ввоз и транзит живой птицы и продукции птицеводства на территорию Республики Казахстан с Челябинской и Омской областей Российской Федерации 4 и 26 августа 2020 года соответственно.

При первом выявлении фактов падежа птиц был создан Оперативный штаб при МСХ с участием территориальных инспекций Комитета, управлений ветеринарии местных исполнительных органов (далее - МИО), которым осуществляется постоянный мониторинг ситуации и принимаются меры по недопущению распространения высокопатогенного гриппа птиц (далее – ВПГП).

Также 30 сентября текущего года проведено заседание Межведомственной государственной комиссии по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций, по итогам которой центральными и МИО были обсуждены и приняты меры по недопущению распространения ВПГП на территории республики.

Введены временные ограничения на вывоз живой птицы и птицеводческой продукции в 24 сельских округах 7 районов СКО и 59 сельских округах 29 районов ВКО, Акмолинской, Павлодарской, Костанайской, Карагандинской, Жамбылской областей, где подтвержден ВПГП.

Наряду с этим введен карантин в 79 населенных пунктах 36 районов СКО, ВКО, Акмолинской, Павлодарской, Жамбылской, Карагандинской и Костанайской областей, где подтвержден ВПГП.

2. Почему ветеринарными службами несвоевременно проведены работы по профилактике и контролю, допущен значительный падеж птицы на предприятиях и личных подворьях.

На 14 октября 2020 года падеж птицы был зарегистрирован в 94 населенных пунктах 40 районов СКО, ВКО, Акмолинской, Костанайской, Карагандинской, Павлодарской, Жамбылской областей Республики Казахстан. Общий падеж составил 787 453 головы, в том числе в СКО на ТОО «Бишкульская птицефабрика» - 184 621 и ТОО «Адель Кус» – 186 458, в Костанайской области на ТОО «Агроинтерптица» – 391 424.

Падеж птиц на личных подворьях с подтверждением ВПГП или подозрением на него составил 24 950 голов.

В настоящее время суточный падеж на личных подворьях не зарегистрирован.

По итогам принятых мер прекратился падеж в личных подворьях в Туркестанской, Актюбинской, Костанайской, Карагандинской, Павлодарской областях и г. Шымкенте, динамика падежа по суткам показывает снижение в ВКО, СКО, Акмолинской и Жамбылской областях.

Вакцинация.

Согласно действующему порядку профилактическая вакцинация проводится только в родительском стаде птицефабрик (численность стада составляет 2,36 млн. голов), в личных подворьях в радиусе 20 км от птицефабрик и на пути перелета диких птиц (их численность составляет 980 тыс. голов). Таким образом, в рамках профилактической вакцинации требовалось вакцинировать 3,34 млн. голов, на что в начале 2020 года было выделено 3,37 млн. доз вакцин или 100% от потребности.

В связи со вспышкой ВПГП дополнительно были выделены в регионы 4 374 021 доза вакцины.

При этом на сегодняшний день вакцинировано 7 541 849 голов, в том числе:

- 4 394 513 – в рамках профилактической вакцинации;
- 3 147 336 – в 4 429 населенных пунктах 144 районов 13 областей и 3 городах республиканского значения в рамках вынужденной вакцинации.

На сегодняшний день полностью завершена вакцинация в ВКО.

В Жамбылскую, Туркестанскую, Актюбинскую и Карагандинскую области, гг. Нур-Султан и Шымкент дополнительно доставлена вакцина 6 октября, работа по вакцинации продолжается.

3. В республике производится собственная эффективная вакцина, можем ли мы удовлетворить внутреннюю потребность? Почему ее стоимость в два раза выше импортного аналога.

Отечественным производителем вакцины против высокопатогенного гриппа птиц является РГП «Научно-исследовательский институт по проблемам биологической безопасности» (далее – НИИПББ), который имеет возможность обеспечить 100% потребность в данной вакцине.

Используемые при производстве вакцины реактивы и материалы в Казахстане не производятся и завозятся из-за рубежа. При поставке на территорию нашей республики цены увеличиваются в несколько раз.

Вопрос себестоимости вакцины является наиболее актуальным для любого производителя и НИИПББ проводится работа по ее снижению. Более низкая цена вакцины против гриппа птиц в России объясняется тем, что в РФ имеются крупные промышленные производственные мощности, производящие вакцину в больших объемах в сотни раз превышающих объемы производства НИИПББ.

Для уменьшения стоимости НИИПББ ведется строительство биофармацевтического завода по производству иммунобиологических препаратов, соответствующих требованиям GMP и все финансовые средства полученные от реализации производимых биопрепаратов НИИПББ будут направляться на развитие производства.

4. Птицефабрики страны являются основными производителями пищевого яйца и мяса, почему МСХ РК самоустраняется от решения их вопросов. Какую государственную поддержку планируется оказать птицефабрикам, ведь в случае падежа птицы размеры ущерба для экономики могут быть не соизмеримы.

На сегодняшний день зафиксирован падеж 762 503 голов на трех птицефабриках, связанный с ВППП, в том числе в СКО на ТОО «Бишкульская птицефабрика» - 184 621 и ТОО «Адель Кус» – 186 458, в Костанайской области на ТОО «Агроинтерптица» – 391 424.

Так, на птицефабрике «Агроинтерптица» Костанайской области в семи птичниках была отключена вентиляция, отчего птица задохнулась. Комиссия зафиксировала, что два птичника были пустые, а падеж по причине асфиксии (удушения) в пяти птичниках составил 256 040 голов.

На птицефабрике ТОО «Бишкульская птицефабрика» зафиксировано отсутствие учета по гусям, о падеже 167 157 голов птицы владелец не заявлял ветеринарной службе и самостоятельно провел утилизацию.

На птицефабрике «Алекри» при посещении зафиксированы пустые птичники. Владелец не заявлял о падеже и самостоятельно без ветеринарной службы провел утилизацию.

Согласно Правилам и условиям возмещения физическим и юридическим лицам стоимости изымаемых и уничтожаемых больных животных, продукции и сырья животного происхождения, представляющих опасность для здоровья животных и человека, либо обезвреженных (обеззараженных) и переработанных без изъятия животных, продукции и сырья животного происхождения, представляющих опасность для здоровья животных и человека, утвержденным приказом Министра сельского хозяйства от 30 октября 2014 года №7-1/559, основанием для возмещения стоимости изымаемых и уничтожаемых больных животных, продукции и сырья животного происхождения являются следующие документы:

1) решение местного исполнительного органа (акима города районного значения, поселка, села, сельского округа) об установлении карантина или ограничительных мероприятий по представлению главного государственного ветеринарно-санитарного инспектора соответствующей территории в случае возникновения заразных болезней животных, представляющих опасность для здоровья животных и человека;

2) акт на изъятие животных, продукции и сырья животного происхождения, представляющих опасность для здоровья животных и человека по форме согласно приложению 3 к Правилам обязательного изъятия и уничтожения животных, продукции сырья животного происхождения, представляющие опасность для здоровья животных и человека, либо их обязательного обезвреживания и переработки без изъятия (далее - Правила);

3) акт об уничтожении животных, продукции и сырья животного происхождения, представляющих опасность для здоровья животных и человека по форме согласно приложению 5 к Правилам;

4) акт экспертизы (протокол испытаний), выдаваемый ветеринарными лабораториями по результатам диагностики или ветеринарно-санитарной экспертизы объектов государственного ветеринарно-санитарного контроля и надзора;

5) акт об установлении среднемесячной рыночной стоимости изымаемых и уничтожаемых больных животных, продукции и сырья животного происхождения либо обезвреженных (обеззараженных) и переработанных без изъятия животных, продукции и сырья животного происхождения, представляющих опасность для здоровья животных и человека, оформленный в произвольной форме;

6) постановление об изъятии животных, продукции и сырья животного происхождения, представляющих опасность для здоровья животных и человека по форме согласно приложению 4 к Правилам;

7) ветеринарный паспорт;

8) выписка из базы данных по идентификации сельскохозяйственных животных, выданная в соответствии с Правилами формирования и ведения базы данных по идентификации сельскохозяйственных животных и выдачи выписки из нее, утвержденными приказом Министра сельского хозяйства Республики Казахстан от 2 июня 2010 года № 367 (зарегистрированный в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов Республики Казахстан № 6321).

При предоставлении полного пакета документов владельцам птицефабрик будет выплачено возмещение стоимости уничтоженной птицы.
